

Reynold Alleyne Nicholson

(1868-1945) Profesor “Sir Thomas Adams” i arabishtes në
Universitetin e Kembrixhit.

“Hysejni u rrëzua, i goditur nga një shigjetë, dhe mbështetësit e tij trima u vranë njëri pas tjetrit pranë tij, deri tek i fundit. Tradita muhammedane, e cila me përjashtime të rralla është armiqësore ndaj dinastisë umejjade, e konsideron Hysejnin si martir dhe Jezidin si vrasësin e tij.”

[A Literary History of the Arabs, Cambridge, 1930, f. 197]

Edward G. Brown

Profesor “Sir Thomas Adams” i Arabishtes dhe i
studimeve orientale në Universitetin e Kembrixhit.

“... një kujtim i fushës së përgjakur të Qerbelasë, ku nipi i të Dërguarit të Zotit dha jetën, i torturuar nga etja dhe i rrethuar nga kufomat e të afërmeve të vvarë, kaqenë përherë emjaftueshmepërtëngjallur, madje edhe te më të vaktit dhe moskokëçarësit, emocionet më të thella, pikëllimin më të furishëm dhe një ekzaltim shpirtëror para të cilit dhimbja, rreziku dhe vdekja tkurren në hiçgjë.”

[A Literary History of Persia, London, 1919, f. 227]

**IMAM HYSEJNI
DHE NDODHIA E ASHURASË**

*Shogata
Filadi*

Tiranë, 2009

**Titulli: IMAM HYSEJNI
DHE NDODHIA E ASHURASË**

Autori: Mohammad Delaver

Përktheu: Rajmonda Feza

Redaktoi: Liseda Ramaj

Korrektori: Vullnet Merja

Kapaku: Macdesign

Botoi: Mexhmaul Alemij Ehlul Bejt

Tirazhi: 1000 kopje

PARATHËNIE

Bazuar në hadithet e profetit Muhammed (*paqja dhe bekimi i All'llabut qofshin mbi të!*) i cili ka thënë: **“Hysejni është fener ndriçues dhe anija e shpëtimit”** dhe: **“Hysejni është prej meje dhe unë jam prej Hysejnit”** e dhjetëra hadithe të tjera për të cilat janë në dijeni të gjithë myslimanët, sqarojnë pozitën e veçantë të imam Hysejnit të Profeti Muhammed. Po ashtu, imam Hysejni është shembull në ringjalljen e shpirtit të njerëzimit dhe në udhëzimin e tyre gjatë gjithë historisë. Ky shembull, edhe pse kanë kaluar 1400 vjet, ai është i gjallë dhe i pandërprerë. Ngjarja e Ashurasë dhe personaliteti i imam Hysejnit, nuk janë të përmendur vetëm në bibliotekën e Ehli Bejtit (*paqja qoftë mbi ta!*), por këto përmenden edhe në literatura të shumta e të konsiderueshme të Ehli synneti. Libri **“Imam Hysejni dhe ndodhia e Ashurasë”**, i autorit Mohammad Delaver, fillon me njohjen e personalitetit të imam Hysejnit si dhe me virtytet dhe pozitën e tij, bazuar në literaturat e konsiderueshme myslimane. Pas kësaj, libri trajton ndodhinë e dhimbshme të Ashurasë (dita e dhjetë e muajit Muharrem). Këtë temë, boshti kryesor i saj është rëndësia e ditës së Ashurasë, autori e ka ilustruar me thënia dhe transmetime të sakta nga Profeti Muhammed dhe nga imamët e tjerë.

Pjesa e dytë e librit, përmban thënie nga dijetarët myslimanë dhe jomuslimanë, si dhe thënie nga poetë shqiptarë, të cilët kanë shkruar përreth imam Hysejnit dhe ndodhisë së Qerbelasë. Në pjesën e fundit të librit, gjenden thënie të urta, këshilla dhe porosi të imam Hysejnit (*paqja qoftë mbi të!*) Shpresojmë që ky libër, edhe pse i vogël në volum, të jetë dobiprurës për muslimanët dhe për dashamirësit e Ehli Bejtit në Shqipëri dhe në trojet shqiptare. Me fillimin e vitit të ri, dhe të ditëve të Ashurasë, ky libër hap një portë të re për njohjen sa më tepër të personalitetit të imam Hysejnit dhe të ndodhisë së Qerbelasë. Së fundi, falënderojmë të gjithë ata të cilët morën pjesë në përgatitjen e këtij libri dhe lumenjtë All'llahun që t'u japë miësi në këtë jetë dhe shpërblimin me Xhennet në Jetën Tjetër.

**Asambleja botërore e Ehli Bejtit
Mexhmaul Alemij Ehlul Bejt**

Emri: **Hysejn**

Epiteti: Ebu Abdilah

Babai: Hazreti Ali bin Ebi Talib (paqja qoftë mbi të!)

Nëna: Hazreti Fatime (paqja qoftë mbi të!)

Dita e Lindjes: 3 Shaban i vitit të katërt Hixhri

Vendi i lindjes: Medine

Ai jetoj deri në moshën 57 vjeçare.

Kush është Imam Hysejni?

Imam Hysejni, nipi i Profetit (*paqja dhe bekimi i All'labut qofshin mbi të!*), fëmija i dytë i Imam Aliut dhe Hazreti Fatimes (*paqja dhe bekimi i All'labut qoftë mbi ta!*).

Erdhi në këtë botë në ditën e tretë të muajit Shaban, viti i katërt Hixhri. Të sapolindurin e mbështollën me një copë të bardhë dhe e çuan pranë Pejgamberit të nderuar (*paqja dhe bekimi i All'labut qoftë mbi të!*). Ai ia recitoi ezanin në veshin e djathtë dhe ikametin në të majtin. Pas pak ditësh, besniku i shpalljes së mesazhit, Xhibraili, zbret dhe i drejtohet Pejgamberit me këto fjalë: “*Paqja dhe mëshira e All'labut qoftë mbi ty o i Dërguar i All'labut!*), *këtë të sapolindur do ta quash* **Hysejn**”.

Ditët kalonin. Në ditën e shtatë të lindjes Fatime Zahra (*paqja dhe bekimi i All'llahut qoftë mbi të!*) bëri një kurban (*Akikë*) për djalin. Më pas, fëmija iu nënshtrua rritit të prerjes së flokëve dhe për të u dha sadaka një sasi argjendi, aq sa pesha e flokëve të djalit.

Në kohën që erdhi në pushtet Jezidi, Imam Hysejni nuk e miratoi si udhëheqës të shtetit sepse e quante të padenjë për të udhëhequr një popull mysliman. Imam Hysejni zbatoi urdhrin e All'llahut duke udhëtuar me familjen dhe shokët e tij nga Medina në Mekë, e më pas, për në Kufe e Qerbela. Ai ra martir, buzëçetur, i vrarë nga dora e armikut të Islamit.

Ai ra dëshmor më 10 Muharrem, të vitit 61 Hixbri.

Vendi i martirizimit dhe i varrimit: Qerbela (Irak).

Profeti i nderuar (*paqja dhe bekimi i All'llahut qoftë mbi të!*) **dhe Imam Hysejni**

Kur Profetit u largua nga kjo botë, Imam Hysejni (*paqja dhe bekimi i All'llahut qoftë mbi të!*) ishte 6 vjeç e pak muaj. Në këtë periudhë të gjithë njerëzit e kishin vënë re dashurinë e Profetit për nipin e tij, Hysejnin (*paqja dhe bekimi i All'llahut qoftë mbi ta!*) dhe të gjithë u

njohën me gradat e prijësit të tretë.

Selman Farsiu thotë: “Kam parë që i Dërguari i All’llahut e vendoste Hysejnin në prehrin e tij, e përkëdhelte, e puthte dhe thoshte: *“Hysejn, ti ke grada të larta, bir im i nderuar, je bir Imami, vetë Imam dhe baba i Imamëve. Ti je argument (huxhet) i All’llabut dhe bir i argumentit (huxheti) të All’llabut.”*

Enes bin Malik thotë: “Kur e pyetën Profetin e nderuar (*paqja dhe bekimi i All’llabut qoftë mbi të!*), se për cilin ushqen më shumë dashuri nga Ehli Bejti i tij, Profeti u përgjigj: *“Hasanin dhe Hysejnin”*. Profeti i nderuar *Hasanin dhe Hysejnin shumë herë i merrte në krabaronin e tij, i përqaftonte e i puthte.”* (Sabih Tirmidhi, vëllimi 5).

Ebu Hurejre thotë: “E kam parë Profetin e nderuar t’i vendoste mbi supet e tij Hasanin e Hysejnin teksa vinte drejt nesh duke thënë: *“Çdokush që i do këta dy djem më do dhe mua, e çdokush që bëhet armik i tyre është bërë dhe armiku im”*. (Ibn Haxher el-Askalani, el-Isabe, vëllimi i 11, faqe 30).

Megjithatë, thënia më e goditur, më e bukur dhe e sinqertë është ajo që Profeti i nderuar i’a dedikon Imam Hysejnit: *“Hysejni është nga unë dhe unë jam nga Hysejni.”* (Sabih Tirmidhi vëllimi 5, faqe 324)

Personaliteti i Imam Hysejnit në dritën e haditheve

Në një hadith thuhet se Imam Hysejni ishte personi që i ngjante më shumë Profetit të Islamit (paqja dhe bekimet e All'llahut qofshin mbi të!) dhe gjithashtu, ai u ngjan dhe profetëve të tjerë të dërguar nga All'llahu.

[*Muntebi Erb – Abdurahim bin Abdulkerim*]

*Hysejni kish Perëndinë
e Jeziti djallëzine.*

*për Hysejnë përgjërohen,
në dashurit afërohen,
edhe sonte njerëzia
qajnë për ngjarjet e tija.*

Imam Hysejni kishte veçori të mëdha nga ana e personalitetit dhe e solemnitetit. Çdokush që e vinte re një gjë të tillë, tërhiqej nga kjo. Çdokush që e shikonte, kujtonte Profetin e nderuar dhe Hazreti Aliun. Imam Hasani e nderonte shumë Imam Hysejnin, sa që dukej sikur Imam Hysejni ishte më i madh se Imam Hasani. Një ditë Ibn Abasi e pyeti Hasanin për arsyen e këtij nderimi që ai i bënte Hysejnit. Imam Hasani në përgjigjen e tij tha: “Unë prestigjin dhe madhësitinë e

babait tim e shikoj te Imam Hysejni dhe atë e nderoj sikur të ishte babai.” (Tarihu i Taberit)

Nga ana e diturisë në një thënie të tij i Dërguari i All'llahut (paqja dhe bekimet e All'llahut qofshin mbi të!) e quan Imam Hysejnin detin e diturisë dhe rezervën Hyjnore. Mbas Profetit (paqja dhe bekimet e All'llahut qofshin mbi të!), Hazreti Aliut, Imam Hasanit, Imam Hysejni (*paqja qoftë mbi ta!*) është referenca më e madhe e diturisë, jurisprudencës, komentimit. Ai është gjuha e shkencëtarëve dhe e drejtësisë.

Rëndësia e Ashures në hadithe

Imam Hysejni kishte dashuri të madhe për gjyshin e tij Muhamedin (paqja dhe bekimet e All'llahut qofshin mbi të!), të cilën e përmendëm edhe më lart. Ajo vërtetohet nga shumë hadithe tek të gjithë myslimanët. (të shihet vepra e Firuzabadiut, *el-Fedhail ul-Khamse fi Sibah us-Sitte*)

Kanë shkruar shumë hadithe përsa i përket hadithit të Profetit (paqja dhe bekimet e All'llahut qofshin mbi të!) “*Hysejni është nga unë dhe unë nga Hysejni; Zoti e do atë që do Hysejnin*” me fjalën {*Hysejni është prej meje*}

kuptojmë se ai ishte pjesë e tij e pandarë, fjala *(dhe unë nga Hysejmi)* na vë në dijeni se nëse Hysejmi nuk do e bënte atë kryengritje në Qerbela, atëherë puna e shumë viteve të Profetit do shkonte dëm dhe nuk do kishte më asgjë nga Islami.

Për këtë arsye, Profeti i nderuar thotë: *“Vrasja e Hysejmit është një nxehtësi që asnjëherë nuk ftohet” (lulu ve marxhan);* Ai, gjithashtu, ka thënë: *“Në zemrat e besimtarëve ka dashuri për Hysejmin.” (lulu ve marxhan)*

Nga ana e përkatësisë, askush nuk i afrohet Imam Hysejmit: gjyshi i tij është i Dërguari i Zotit, Muhammed Mustafa, profeti i fundit; babai i tij, hazreti Ali Murteza dhe nëna e tij Fatime Zahra, zonja e botëve, vëllai i tij, Imam Hasan Muxhtebea, xhaxhai i tij, Xhafer Tajjar dhe xhaxhai i babait, Hamzai, prijësi i martirëve.

Ashura “Ditë e All’llahut”

Në kohën që ndodh një ngjarje, e cila çon përpara, quhet “Ditë e All’llahut” *(jeumull’llah)*. Në Kur’anin famëlartë, në dy vende, është përmendur termi “Ditë e All’llahut” *(sure Ibrahim, ajeti 5 dhe sure Hasbr, ajeti 14)* Nga ibni Abas është thënë se qëllimi është ngjarjet që ndodhin

në këto ditë, pra, është e qartë për cilat ngjarje (*Kenzul Ummal 8/571, Bejrut fondacioni resaleb, dhe sahib Muslim kapitulli i Ashures, fen shah sameh dhe shi trke*)

Kjo ngjarje është mësimdhënëse që njerëzit të dalin nga padituria dhe sundimi i padrejtë. Martirizimi i nipave të Pejgamberit ndodhi në ditën e Ashuras. Në këtë ditë shokët dhe ndjekësit vërtetuan të vërtetën dhe feja islame mori një jetë të re, keqbërësit u mundën e u turpëruan dhe një ndryshim i madh u bë në mendësinë popullore. Dhe, kjo ditë u quajt “Ditë e All’llahut”.

Nga Profeti i nderuar është thënë: “Ashura është Ditë e All’llahu” (*mexhmaul babrein*).

Është për të të ardhur keq se, në të gjithë historinë e deri në ditët e sotme, disa muslimanë e festojnë ditën e Ashuras duke e marrë si festë, japin zeqat, shtojnë mirësitë për familjet e tyre në këtë ditë dhe e quajnë këtë ditë e bereqeteve..

Historia na flet se Jezidi dhe beni umeje në ditën e Ashurasë organizuan një festë të madhe kur mbërritën tek ata kokat e prerave të martirëve të Kerbelasë dhe gratë robëresha duke thënë vjersha dhe poezi të ndryshme.

Në këtë festë u afruan edhe dijetarë devijues duke vendosur hadithe përreth mirësive të asaj dite duke thënë se dita e Ashurasë është dita e pendimit të Ademit tek Allahu, në atë ditë mbërriti anija e Nuhit në malin e Xhudit, në atë ditë zjarri u bë paqë dhe ftohtë për Ibrahimin, në atë ditë doli Jusufi nga burgu dhe iu kthye shikimi Ja`kubit, në atë ditë triumfoi Musai mbi Faraonin, në atë ditë i zbriti sofrë nga qielli H. Isait. Të gjitha këto hadithe përsëriten edhe në këto ditë nëpër minbere kur vjen dita e Ashurasë. Të gjitha ato hadithe i kanë vendosur daxh-xhalët të cilët u zbukuruan me bukurinë e dijetarëve dhe u afruan tek udhëheqësit për interesa të kësaj jete duke e shitur ahiretin e tyre me këtë jetë, por tregëtia e tyre nuk doli fituese e kështu ata do të jenë më të humburit në ahiret. Ata përgënjeshtroan edhe më tepër në transemetimet e tyre që thonë se kur profeti emigroi në Medine qëlloi që ai hyri në të ditën e dhjetë të muajit Muharrem (Ashura) dhe ai gjeti jahuditë e medines duke agjëruar. Ai i pyeti ata për shkakun e agjërit dhe ata i thanë: “Kjo është dita kur Musai triumfoi mbi Faraonin.” Profeti tha: “Ne jemi më të meritueshëm se ju për Musain.” Pastaj i urdhëroi

muslimanët që ta agjërojnë ditën e ashurasë. Kjo është një gënjeshtër dhe shpifje, sepse jahuditë jetojnë edhe në këto ditë dhe ne nuk kemi dëgjuar prej tyre që të kenë një festë me emrin Ashura.

A duhet të pyesim Allahun tonë se si Ai e bëri këtë ditë të bekuar për të gjithë të dërguarit e Tij nga Ademi e gjer tek Isai duke e përjashtuar profetin Muhamed nga kjo gjë?.

Një vështrim mbi ngjarjen e Ashuras

Në vitin 50 të Hixhrit, pas martirizimit të Imam Hasanit, në krye të imametit për të udhëzuar dhe për të kujtuar njerëzit, u vendos Imam Hysejni. Udhëheqësi i asokohe, Muavija, ishte në ditët e fundit të jetës. Ai po përpiqej të merrte besën e Imam Hysejnit për të pranuar si udheheqës djalin e tij Jezidin. Muavija vdiq dhe Hysejni ende nuk e kishte dhënë besën për të pranuar Jezidin si udheheqës. Jezidi dërgoi njerëzit e tij te Imam Hysejni që të merrnin besën, në të kundërt Imam Hysejnin do ta vrisnin. Imami, së bashku me familjen dhe mbështetësit e Ehl-i Bejtit udhëtuan për në Mekë. Ndërkohë, populli i Irakut e ftoi Imam Hysejnin të shkonte në vendin e tyre.

Një nga letrat e popullit të Kufes drejtuar Imam Hysejnit

Ja se ç'thuhet në një nga letrat që ftonin Imam
Hysejnin të udhëtonte drejt Kufes:

Me emrin e All'llahut, Mëshiruesit, Mëshirëbërësit
Kjo letër i drejtohet Hysejn bin Aliut nga besimtarët
myslimanë dhe përkrahësit e tij.

*“Pas falënderimit të All'llahut, të lutemi të vish tek ne sa më
shpejt. Të gjithë njerëzit i kanë sytë nga ti, nuk mendojnë për
gjë tjetër, veçse për ty. Të lutemi pra, të nxitosh. Nxito, nxito,
nxito... Paqja qoftë mbi ty!”*

Sipas një transmetimi tjetër, thuhet se në një nga letrat
e shumta shkruhej: *“Po të presin mijëra shpata në Kufe. Të
gjithë janë të gatsbëm të të mbrojnë kështu që mos u vono dhe
eja në Kufe”*.

*Në je ti e Perëndia!
Të na dëgjosh këtë herë,
Në robëri mos na lër.
Këta gjithë bënë benë.
Që të vdesin me Hysenë.*

Kur pa se jeta e familjes dhe e shokëve ishte në rrezik, Hysejni, për të ruajtur madhësitinë e shtëpisë së All'llahut vendosi të nisej për në Kufe (Irak). Përpara se të nisej, Hysejni dërgoi Muslim bin Akil për të parë gjendjen atje. Muslimi udhëtoi për në Kufe së bashku me dy djemtë e tij. Kur Muslim bin Akili mbërriti në Kufe, qindra njerëz dolën për ta pritur dhe për ta mbështetur. Pas kësaj Muslimi i shkruan letër Imam Hysejnit dhe e lajmëron të niset për në Kufe. Imam Hysejni (paqja qoftë mbi tël) së bashku me familjen, shokët, ndjekësit e tij u nisën për në Kufe. *(Kjo ndodhi përpara se të vinte në Kufe Abdullah bin Zijad)*. Por, kjo përkrahje nuk zgjati shumë pasi Jezidi dërgoi për në Kufe njeriun e tij Abdullah bin Zijadin. Ky i fundit

*Ybejdullahu ju kthye,
i tha, përse ngrite krye?*

Muslim' i tha, ju u ngritët, e njerëzinë' e mahnitët,

*latë Muhamet Alinë
për Mavije – faqezinë
latë dhe Imam – Hysenë
edhe zutë Jezit – qenë.*

(155 / f / 109 / Qerbelaja e Naim Frashërit)

me hilet, shpifjet dhe kërcënimet e tij bëri që njerëzit e Kufës të zmbropseshin. Populli i Kufes e theu besën që ia kishte dhënë Imam Hysejnit. Ata e braktisën Muslimin, i cili u vra pabesisht. Muslim bin Akili është martiri i parë i vrarë nga dora e pushtetit të Jezidit. Teksa po i afroreshin Kufes u vjen lajmi i hidhur se populli i Kufës i ka prerë në besë dhe se Muslimin e kanë vrarë.

*Njëzet mijë kordhëtarë
që i dhanë fjalën më parë,
me Myslimnë u lëshuan,
Ybejdinë e rrethuan;*

Pas vrasjes së Muslimit, banorët e Kufes ishin në dorë të Abdullah bin Zijadit. Ky i fundit dërgoi Hur bin Rejahin të kontrollonte lëvizjet e Imam Hysejnit dhe ndjekësve të tij. Ushtria e Omer bin Sa'dit me 30 mijë ushtarë u bë gati dhe u vendos në Qerbela. Abdullah bin Zijadi i dha besën Omer bin Sa'dit, se nëse e vriste Imam Hysejnin, ai do i jepte postin e udhëheqësit në një zonë që quhej Reij.

Omer bin Sa'di u josh nga kjo ofertë dhe u nis drejt Qerbelasë. Ai bëri gjithçka për t'ia arritur qëllimit

të tij. Omer bin Sa'di dha urdhër të rrethohej vendi ku rrinte Imam Hysejni, familja dhe shokët e tij dhe ua ndërpreu ujën duke i lënë të vdisnin nga etja. Përkrahësit e Imamit ishin 72 persona nga më trimat e vendit. Në ditën e 10 (*Asbura*) të muajit Muharrem ata ranë dëshmorë njëri pas tjetrit duke mbrojtur Imamin e kohës së tyre. Hur bin Jezid Rejahi kur e pa padrejtësinë që Abdullah bin Zijad dhe Omer bin Sa'd po i bënin Imam Hysejnit, u bashkua me ushtrinë e Imamit dhe ra martir.

Ymeri i thotë Hyrri:

Ne më kë do të luftojmë

Me Zotn' e madh, që besojmë

Qysh të rrojmë ne në jetë

Para Zotit të vërtetë?

Këto fjalëzë tha Hyrri,

Edhe ju mbush me lot syri,

180/ f / 152 Qerbelaja e Naim Frashërit.

Kulmi i padrejtësisë

Në mesin e martirëve të Qerbelasë ishin dhe 17 persona nga fisi Hashim dhe nga të afërmit e Profetit të nderuar. Në mesin e tyre gjendej dhe një foshnje gjashtë muajshe i quajtur Ali Asgar, djali i vogël i Hysejnit. Po ashtu në mesin e këtyre njerzve ishte dhe vëllai i Hysejnit Hazreti Abasi dhe vetë Imam Hysejni. Ata të gjithë u vranë me padrejtësinë më të madhe. Shpirtrat e tyre fluturuan dhe ju bashkuan drejtësisë. Pjesa më e dhimbshme e kësaj ngjarjeje është se armiqtë jo vetëm që vranë bijtë e të Dërguarit të All'lahut dhe përkrahësit e tyre, por ata u treguan mizor dhe ndaj fëmijëve, grave dhe vajzave. Ata mbyllën ujin për 3 ditë dhe i lanë pa ujë fëmijët dhe përkrahësit e Imam Hysejnit.

Ndërsa Imam Hysejni po vuante padrejtësinë që po i bënin, armiqtë e tij po shijonin kënaqësinë e kësaj padrejtësie. Në ditën e Ashures të gjithë ranë martirë; në fillim shokët e Imamit dhe më pas të afërmit e tij. Në kohën që Imam Hysejni u gjend i vetëm u kthye tek çadrat për t'u përshëndetur me vajzat, gratë dhe

djalin e tij të sëmure Zeinul Abidin dhe me fëmijën e tij 6 muajsh, Ali Asgarin. Për t'u dalë hakut dhe një herë armiqve merr fëmijën e tij 6 muajsh në dorë dhe i fton ata në rrugë të drejtë: *“A ka njeri që për hir të Allllabut të na ndihmojë? O njerëz nëse nuk keni fe dhe liri atëherë jini burra, dhe nëse nuk ju vjen keq për mua, atëherë le t'ju vijë keq për këtë fëmijë 6 muajsh. A është ky fëmijë i përfshirë në gabime...?! “ Në këtë kohë, një shigjetë vjen nga ushtria e armikut dhe shpon fytyrën e fëmijës në duart e Imam Hysejnit. Ndërkohë që vajzat dhe gratë po e shikonin këtë skenë, fëmija u mbulua në gjak dhe ra martir. Imam Hysejni qau dhe tha: *“O Zot, vendos drejtësi mes nesh dhe njerëzve që na ftuan, na dhanë besën e mbështetjes por na vranë!”**

Pas martirizimit të Imam Hysejnit, gratë dhe fëmijët u morën peng dhe u çuan sa në një fshat, në një tjetër. Shpifnin, thonin gënjeshtër dhe i torturonin aq shumë sa që një nga vajzat e Imam Hysejnit, e cila ishte tre vjeç, u vra pa pikë mëshire... Njerëzit nuk po kuptonin më as që e njohën karvanin e Zejnebit (paqja qoftë mbi të!). Zejnebi ndihmoi në zbardhjen e së vërtetës për Qerbelanë. Ajo ishte motra e Imam Hysejnit dhe bashkë me nipin e saj, djalin e Imam

Hysejnit, Zeinul Abidinn mbikëqyrën karvanin e familjes së Profetit (*paqja dhe mëshira e Allllabut qoftë mbi të!*) nga Qerbelaja në Kufe dhe më pas në Sham e Medine. Ata i sqaruan të gjithë njerëzit për ngjarjen dhe ua mësuuan të vërtetën e Qerbelasë.

Nëse e shohim si periudhë kohore, ngjarja e Qerbelasë është, me të vërtetë, e shkurtër. Ajo ndodhi nga mëngjesi deri në mbasdite. Por, çdo moment i kësaj ngjarjeje është mësim, shembull besimi e sinqeriteti. Ngjarja e Qerbelasë është një universitet që i mëson një fëmijë 6 muajsh dhe një plaku me flokë të thinjura se si të jesh i lirë. Gjaku i Imam Hysejnit, i familjes dhe i shokëve të tij i dhanë jetë Islamit dhe e kthyen si më parë.

Imam Hysejnit ra martir në ditën e 10 të muajit Muharrem, në moshën 57 vjeçare në Qerbela. Varri i tij, i vëllait Abu'l Fadhl Abas, i fëmijëve dhe shokëve janë në Qerbela (Irak).

Ngushëllimet dhe vajtimet e tij

Ka përkujtuar mendja dhe feja me respekt madhëstinë e këtyre burrave gjatë jetës dhe pas vdekjes së tyre dhe ripërtëritjen e kujtimit të tyre rreth vdekjes dhe martirizimit të tyre, duke nxjerrë në pah hidhërimin në veçanti për atë çka sakrifikuan jetën e tyre duke luftuar deri sa u vranë për një qëllim të shenjtë dhe synime fisnike. Ky ka qenë shkaku që popujt në çdo kohë e në çdo periudhë e kanë bërë si punë më të lavdërueshme dhe të krenohen. Myslimanët dhe të gjithë popujt e përkujtojnë çdo vit Hysejn bin Ali (paqja qoftë mbi të!) sepse ai është një nga burrat më madhështorë, të llojit të parë, ka përmbledhur cilësitë më të mira, një moral të lartë, punë madhështore, veti fisnike, mëndjemprehtësi në dituri, asket në adhurim, trim, bujar, falës, gjuhë të pastër dhe janë përmbledhur të gjitha këto duke shtuar fis bujar dhe prejardhje fisnike. Ai është më i nderuari i njerëzve nga nëna dhe babai, nga gjyshi dhe gjyshja, xhaxhai dhe halla, daja dhe tezja, luftoi për të arritur qëllime fisnike synime

të shenjta, bëri atë që nuk e bëri askush të ngjashëm me të, para dhe pas tij. Ai dha jetën e tij, pasurinë e tij dhe të afërmit e tij në rrugën e ringjalljes së fesë dhe zbardhjen e skandaleve të munafikëve, zgjodhi të pastërtën nga pista, zgjodhi vdekjen me nder sa jetën i përulur, zgjodhi lufën me dinjitet sesa bindjen ndaj poshërsisë.

Ai tregoi krenarinë e shpirtit, trimërinë, durimin, kurajën dhe vetëpërmajtjen aqsa çuditi mëndjet, aqsa mahniti njerëzit e dijes. E meriton të përkujtohet çdo vit dhe të qajë për të sytë lot.

A është Hysejni (paqja qoftë mbi të!) më pak nga Zhan Darku që e kujtojnë francezët çdo vit?

A ka bërë ajo më shumë për popullin e saj më shumë nga çbëri Hysejni për popullin e tij?

Këtë, drejtuesit e Ehli el Bejtit i kanë nxitur pasuesit dhe mbështetësit e tyre, që ta përkujtojnë këtë fatkeqësi të dhimbshme çdo vit dhe vetë ata janë shembulli më i mirë për këtë.

Është e pëlqyeshme që ditën e Hashures të shfaqet hidhërimi, pikëllimi dhe vajtimi kjo:

E para sepse ku është një ngushëllim për Profetin

(paqja qoftë mbi tël) i cili nuk ka dyshim që është i hidhëruar këtë ditë, për nipin e tij të cilin gjatë jetës së tij e donte dhe e nderonte shumë. Çdo mysliman dëshiron ta ngushëllojë Profetin e tij për humbjen e të dashurit të tij. Cila bindje është më e mirë tek All'llahu i lartësuar se ngushëllimi i të Dërguarit të tij të zgjedhur nga profetët e tjerë në hidhërimin për humbjen e nipit të tij.

E dyta është përcjellë nga Imamët e Ehli el Bejtit En-nebeui (Profetit)se ata e kanë përkujtuar këtë ditë, janë hidhëruar dhe kanë qarë për këtë fatkeqësi dhe i kanë nxitur pasuesit e tyre që të veprojnë kështu, pasi ata vetë janë shembulli dhe pasqyra më e mirë në këtë drejtim.

Nuk ka qenë dita e Ashures festë e njohur në tokat Egjiptiane, i pari që e ka festuar këtë ditë ka qenë Salahudijn el Ejubi si dhe ndoqi shembullin e tij Tekijudjin el Makrizi, në planet e tija siç është zbardhur më vonë, shkak për këtë ka qenë politik. Kjo ka qenë e njohur tek Fatimijët të cilëve ja u mori pushtetin. Salahudijni deshi fshirje të çdolloj gjurme të tyre.

Shkurtimisht për Hazreti Abasin

Hazreti Abas ibni Ali, djali i Imam Aliut dhe vëllai i martirit ishte udhëheqës e mbajtës i flamurit për ushtrinë e imam Hysejnit në ditën e Ashuras. Nëna e tij është zonja e nderuar Fatime Kelabi, që më pas iu vendos epiteti *Umi benin*. Pasi kaloi një kohë nga martirizimi i Fatime Zahrasë, Aliu pati këtë fryt nga martesja me *Umi benin*. Abasi lindi në muajin Shaban 26 Hixhri. Epiteti i tij ishte Abu'l Fadhl Abas. Dhe një nga epitetet më të njohura të tij është "*Shpina e Beni Hashimëve*". Ai djalë kishte trup të madh, fytyrë të bukur dhe ishte nga të vetmit për kryengritje dhe në këtë ngjarje mori epitetin "*Hëna e beni Hashimëve*". Në ngjarjen e Qerbelasë, ai kishte në dorë flamurin e Imam Hysejnit dhe përse kohë ai ishte gjallë, gratë dhe fëmijët nuk patën frikë, sepse ai ishte mbrojtësi i tyre. Në ditën e Ashures ai kishte barrën më të madhe të luftës. Ai ra shëhid duke marrë ujë për fëmijët dhe gratë që ishin në çadra, por armiku nuk e lejoi dhe e vranë pasi mori ujë në Eufrat.

Abas bin Ali zë vend shumë të lartë sa i përket trimërisë, guximit, sjelljes, moralit dhe njohjes së dijes.

Imam Xhafer Sadiku flet në veçanti për vendin që i takon Abasit dhe thotë: *“Paqe pastë mbi ty o rob i pastër, kryezbatues i urdbrit të All’llabut, të Profetit të All’llabut dhe udhëheqësit të besimtarëve, Aliut, All’llabun e marr si dëshmitar që ti u largove nga kjo botë me po atë vlerë që patën martirët e Bedrit, mendimet e larta të hapura në luftë me armikun s’kishin të paguar dhe po ashtu, edhe ndihma që u dha shokëve.”*

Ebu Nasir Bekhari nga Mufaddal bin Omer thotë që imam Sadiku tha: *“Xhaxhai ynë Abasi kishte dije të thellë dhe besim të fortë tek Eu Abdilahi (Hysejni). Ai luftoi dhe e dha shumë mirë provën e tij. Ai ra dëshmor dhe gjakun e ka në beni Hanefije. Ai ishte 34 vjeç kur ra shëhid dhe nëna e tij Umi Benin është vajza e Khazam bin Halid bin Rebijes. Dhe vëllezërit janë Osmani, Xhaferi dhe Abdullahi.*

*Abas Aliu del vetë,
mori shokë pesëdhjetë,
pa drejt ujit u lëshua,
edhe shum’ u zëmërua,
tha: E mbani ment një ditë,
q’ishin dy ushtritë,
edhe ahëre tim atë juve pa ujë e latë.
f 139/ Qerbelaja e Naim Frashërit.*

Ngjarja e Qerbelasë sipas mendimtarëve

Qerbelaja është një ngjarje e rrallë që i ka dhënë vlerë të madhe fesë islame. Martirizimi i Imam Hysejnit i fali jetë të re Islamit, vuri në lëvizje gjakrat dhe largoi vetminë. Imam Hysejni me kryengritjen e tij, ringjalli shpirtat e myslimanëve, u dha krenari e i nxori nga skllavëria. Umeti islam është i bindur dhe i një mendimi për ngjarjen e Qerbelasë: Ajo është madhështi, fisnikëri, pasi nga udhëheqja e shtrembër dhe nga dobësitë e prijësisë, vlerat e fesë kishin rënë në gradën më të fundit. Lëvizja dhe kryengritja e Hysejnit e zgjoi atë. Kjo lëvizje është e përjetshme dhe me vlerë për çdo kohë dhe çdo pasardhës. Është i vetmi revolucion, që nëse i paraqesim çdo moment siç ka ndodhur, askush nuk do të rezistonte; kjo ishte një katastrofë. Sipas Imam Shafiut: “Botën e tronditi dhe është gati që malet të bëhen ujë.”

Shumë shkrimtarë shkruan për këtë ngjarje. Ja se ç’thotë Sheukani në librin “Nil el-Eutar”: Me të vërtetë, disa persona të papërmbajtur që e tepruan,

kështu gjykuan se gjoja Hysejri, nipi i Profetit – (Zoti qoftë i kënaqur me të!) – nuk i është bindur halifes dhe ka bërë kryengritje duke shkelur shariatën e Jezidit. (Zoti i mallkoftë ata që kanë thënë këtë gjë të çuditshme!) Vetëm kur e dëgjoj me ngrihen flokët përpjetë dhe më kthehen nga e djathta.”

Xhahidhi thotë: “Mosbindja e Jezidit, vrasja e Hysejrit dhe marrja peng e grave dhe fëmijëve, tmerrin që i shkaktoi popullit të Medines dhe shkelja e rregullores në Qabe - të gjitha këto përmbliken në një që ai është i shturur dhe se nuk ka besim as nuk di të gjykojë.”

Imam Shafiu shkroi me dashuri për Ehli Bejtin: “Hysejrin e vranë pa pasur faj, ia ngjyen këmbët me gjak. Sa keq për ne që nga njëra anë çojmë paqe dhe bekime për familjen e Profetit dhe nga ana tjetër ia vrasim djalin dhe ia mendojmë familjen. Ehli Bejtë i Profetit në ditën e ringjalljes do jenë ndihmësit e mi dhe nëse do jem armik me ta, do jetë një gabim i pafalshëm.”

Kush e mban mënt Qerbelanë

Edhe zotërinjtë tanë,

Kush i do me të vërtetë

Zëmrën' e ka të qetë

Çfarë është thënë për të dhe për revolucionin e tij

1- Ka thënë Ibn ebi el Hadijdi: “Çfarë mendimi ke për një burrë i cili dha jetën e tij duke luftuar sa u vra ai, fëmijët e tij, vëllezërit e të afërmit e tij pasi i kishte dhënë besën atyre duke u premtuar sinqeritet dhe u la arabëve një shembull të qartë.”

2- Ka thënë El Abdullahu: “Është nisur Hysejri (paqja qoftë mbi të!) pasi është përshëndetur me Qaben, shtëpinë e Zotit duke marrë shtëpinë e saj në kraharorin e tij, pishtarin e saj mes dy duarve të tij, e përcollën melekët duke e bekuar sikur e paralajmëruan, pasi ai është një pjesë e trashgimisë së qiellit mbi tokën. Do kujdeseni për kujtimin tënd o baba i Abdullahut, sepse e ndjeve shpirtin e moralit në shpirtin e qënies tënde, pasi ti e deshe jetën në dynja me moral, mirësi e dashuri, ndërsa të tjerët e deshën me epsh, dëshira të ulëta dhe smirë.

3- Teufik ebu Ilm ka thënë: “Jeta e Hysejnit (paqja qoftë mbi të!) është këshillë për historinë, ose historia e tërë, kjo nuk do të thotë që ta përkufizojmë me kohë apo me vendngjarje, sepse kufijtë e saj nuk mund të përmbliidhen, pasi këtu po flasim për një personalitet të plotë, nga çdo pikëpamje në të mund të shikojmë, shembullin e mirë, shembullin më të lartë për njeriun e kompletuar, dhe rrugën e drejtë që ndjekin parimet e Kur’anit.”

4- Ka thënë Abdurrahman el Sherkani: “E dua Hysejnin (paqja qoftë mbi të!) me këtë dashuri të hidhërimit e cila përzien të çuditshmen, të madhen, brengën duke lënë gjurmë në shpirtin e lartë e të panjohur, të dhimbsur, të zhuritur për drejtësi, liri vëllazëri dhe ëndrra të sinqerëta”

5- Ka thënë Anton Bara: “Ka qenë Hysejni (paqja qoftë mbi të!) pishtari Islamit ndrico i përfaqësuesit e ndërgegjes së feve në pafundësinë e kohërave, ka qenë mburojë e cila mbrojtë besimin Islam nga veset e ulëta dhe largoi nga rreziku i zhdukjes, dhe ka qenë fikja e tij në tokën e Qerbelasë, pjesa e parë e ndezjes së tij në përjetësi, si shembulli

i atij që ndizet pas fikjes dhe jetës pas vdekjes.”

6- Ka thënë Sulejman Hatani: “Çfarë ka më të mirë nga Hysejmi (paqja qoftë mbi të!) i cili bashkoi gjithë jetën e tij duke e lidhur së tepërmi me kuptimet e tij, bashkoi në cilësitë e tij një bashkim të thellë me ndërgjegje, kuptim e ndjenjë, pra, ai është i gjithi një përshkrim. Eposi i ngritur në vetvete përcaktoi me një rregullsi të përsosur realitetin e njeriut të cilin e jetoi e vuajti dhe vdiq për të, me të vërtetë ky epos, të cilin e përgatiti në betejën e ashpër të Kerbelasë, e cila është një vepër e realizuar nga një ekip legjendar, besoj se Homeri arriti ta krijojë një të tillë në Iliadën e tij të njohur.”

7- Doktor Sali Udejmetu ka thënë: “Nuk njoh të vërtetë më të qartë dhe të drejtë më të pastër nga qëndresa e Imam Hysejmit (paqja qoftë mbi të!) dhe nga revolucioni dhe kryengritja e tij. Ka qenë qëndresa e tij ringjallje e fesë islame të cilët deshën ta shuanin armiqtë dhe kundërshtarët e tij.”

8- Ka thënë Umer Rida Kehaletu: “Hysejmi bin Ali është udhëheqësi i banorëve të Irakut, përse i përket njohjes së *fikbut*

qëndrueshmërisë së tij, bujarisë dhe fisnikërisë”.

9- Ka thënë Herbert Septesen: “Gjëja më e lavdishme që shpresojmë të arrijnë njerëzit e mirë është edukimi i njerëzve ose marrja pjesë në edukimin e njerëzve të mirë, ndërsa shkolla e Hysejnit nuk është vetëm një shkollë e cila i largon ata të cilët gabojnë dhe që nuk mund t’i edukojnë ato, por nuk mjafton me edukimin e mirë të brezit, por është një shkollë e cila nxjerr nxënës të mirë.”

Shqipëria

Fladi

Poetët dhe shkencëtarët e Shqipërisë që kanë shkruar vjersha e libra për Imam Hysejnin

Naim Frashëri:

Me librin e tij *Qerbelaja* para 110 vjetësh ka hedhur në letër me dorën e tij këtë ngjarje që i përket nipit të Profetit. Ky poet e sjell shumë bukur mesazhin për ngjarjen e Qerbelasë. Me këtë baladë, ai dëshiron t'i japë forcë e mësim popullit dhe vendit të tij. Balada e Qerbelasë fillon me sakrificën e trimërinë dhe përfundon me lutjen për vendin e tij, Shqipërinë. Edhe pse sot ka kaluar një shekull, kjo ngjarje dhe ky mesazh për ne është i gjallë, i freskët dhe na mëson sakrificën, të duam vëllezërit, shokët dhe vendin tonë.

*Derdhni lot, ju Shqiptarë,
q'e njohët udhën e mbarë,
ju që besoni Alinë,
dh'e dini, ç'është, njerinë,
që donin Imam Hysenë,
edhe mëmë Fatimenë.*

Baba Qemaludin Shemishi ka shkruar vjersha të bukura për Imam Hysejnin. Ky poet u thoshte shokëve se kishte dëshirë të vritej sikurse ishte vrarë Imam Hysejni.

Balada për trimërinë e Imam Hysejnit është një pjesë baladash në gjuhën Arabe në më shumë se 65 mijë rreshta.

Sami Frashëri:

Ka shkruar në më shumë se 12 mijë rreshta në libër për Imam Hysejnin.

Baba Ahmet Turani, Baba Srsem Ali, Baba Ali Tomori dhe Baba Melç, si dhe, shumë dijetarë të tjerë të Shqipërisë kanë shkruar për Profetin dhe familjen e tij dhe sidomos për personalitetin e Imam Hysejnit dhe ngjarjen e Qerbelasë. E gjithë kjo tregon dashurinë e popullit shqiptar për këtë njeri të lartë.

Testamenti i Imam Hysejnit

Imam Hysejni (*paqja qoftë mbi të!*) ia la testamentin vëllait të tij, Muhamed bin Ali (i njohur si ibn Hanefije)

“Ky është testamenti i Hysejn ibn Ali bin Talib që i jepet vëllait të tij Muhamed i njohur si {Ibni Hanefije}. Qubem Hysejn ibn Ali dhe dëshmoj që Zoti është Një dhe njëshmërinë e tij e pobjoj. Ai është Zot që nuk ka të ngjashëm me Të dhe as shok, gjithashtu, dëshmoj që Muhamedi është rob i Tij dhe i Dërguari i Tij dhe është dërguar tek ne që të na thërrasë në të Vërtetën. Dëshmoj për ekzistencën e Xhehenemit dhe të Xhenetit, dëshmoj se Dita e Llogarisë ekziston dhe nuk do mund t’i largohemi; në atë ditë të gjithë do nxjerrim kokat nga dheu dhe do marrin atë çka meritojmë nga Zoti ynë. Dëshmoj së kryengritja ime nuk është për post dhe për shpëtim, as për t’u vendosur në zjarrin e padrejtësisë unë nuk jam punëkeq, as dëmtues dhe as i lig, por u ngrita që të hap zinxhirin e mbyllur nga punëkeqët dhe pengmarrësit.

Kryengritja ime synon të nxjerrë nga errësira, gabimet dhe padrejtësinë që po u bëhet ndjekësve të gjithë tim, Muhammed bin Abdullah (paqja dhe bekimet e All’labut qofshin mbi të!) dhe të babait tim Ali (paqja qoftë mbi të!).” (Lisan arabi Ibn Menzur)

Thënie të urta nga imam Hysejni

1. Duke shkuar për në Qerbela, ka thënë: Në të vërtetë, kjo botë është ndryshuar, është bërë e panjohur dhe ia ka kthyer shpinën të gjitha të mirave. Në të është bërë aq e poshtëruar jeta e kullotës në një vend me ajër të rëndë dhe e ujit që ka mbetur në fundin e enës. A nuk povereni se nuk poveprohet sipas së vërtetës dhe nuk polargohet nga pa e vërteta? Në një gjendje të tillë, është i drejtë kërkimi i vdekjes nga ana e besimtarit. Unë këtë vdekje e pranoj si lumturi ndërsa këtë jetë me mizorët e pranoj si poshtërim. Njerëzit janë robtë e kësaj bote, ndërsa feja është një govatë për gjuhët e tyre. Përderisa e sigurojnë jetesën përmes fesë dhe e mbrojnë atë, por kur të sprovohen me vështitirësi, zvogëlohet numri i njerëzve fetar.

2. Një ditë Imami i tha një personi që po përgojonte një person tjetër: “O njeri! Ruaju nga përgojimi, sepse përgojimi është ushqimi i qenve të Xhehennemit”.

3. Një person që ndodhej afër Imamit (*paqja qoftë mbi të!*) i tha: “Nëse i bën bamirësi një personi që nuk e meriton, do të bëhet e humbur”. Imami iu përgjigj: “Jo, nuk është ashtu. Bamirësia është si shiu që bie mbi të mirët dhe të këqijtë”.

4. Disa e adhurojnë All’llahun duke shpresuar ndonjë gjë prej Tij, ky është adhurimi i tregtarëve. Disa të tjerë prej frikës, ky është adhurimi i skllëvërve. Dhe, disa të tjerë e adhurojnë për të falënderuar All’llahun, ky është adhurimi i njerëzve të lirë dhe ky është adhurimi më i virtytshëm.

5. Një person erdhi tek Imami (*paqja qoftë mbi të!*) dhe pa e përshëndetur, i tha: “Si jeni? All’llahu ju sjell të mira! Imami (*paqja qoftë mbi të!*) iu përgjigj: “Së pari përshëndetja (selam) dhe pastaj fjala (kelam). Edhe ty të sjell të mirë All’llahu!” Dhe pastaj shtoi: “Mos i jepni askujt leje për të folur pa ju përshëndetur”.

6. Kur All’llahu dëshiron ta bëjë të pavetëdijshëm robin e vet, i jep shumë dhunti dhe pastaj robi nuk arrin ta falënderojë Atë (do të jetë i zënë me dhuntitë dhe do të harrojë ta përmendë Atë).

7. Kur Abdullah ibn Zubejri e internoi Abdullah ibn Abasin për në Jemen, Imami *(paqja qoftë mbi të!)* i shkroi një letër Abdullah ibn Abbasit: “Mbas falënderimit të All’llahut dhe përshëndetjes për të Dërguarin *(paqja dhe bekimet e All’llahut qofshin mbi të!)*: Më erdhi lajmi i internimit tënd për në Taife nga ana e ibni Zubejrit. Nëpërmes kësaj All’llahu të ka lartësuar emrin tënd dhe të ka falur gjynahin. Padyshim që njerëzit e sinqertë përfshihen nga vështirësi dhe fatkeqësi. Sikur të kishte shpërblyer All’llahu vetëm për veprat e mira, sevapi yt do të ishte i vogël. All’llahu na mundësoftë të durojmë gjatë fatkeqësive dhe të falënderojmë gjatë dhuntive, dhe mos e gëzoftë armikun për shkak të fatkeqësive që na kaplojnë.

8. Një njeri erdhi për të kërkuar ndihmë prej Imamit dhe ai i tha: “Nuk është e drejtë hapja e gojës përveç nëse ke ndonjë borxh të rëndë, ndonjë kompensim të rëndë që e tejkalon fuqinë tënde ose je nën varfërinë poshtëruese”. Ky njeri i tha: “Gjendja ime është njëra prej këtyre”. Atëherë, Imami ia dha njëqind dinarë.

9. Imami i tha djalit të tij Sexhadit: “O biri im! –Ruaju nga të bërit padrejtësi atij që nuk ka ndihmës tjetër përveç All’llahut”.

10. E pyeti njëri për komentimin e ajetit ”Por për dhuntitë e Zotit tënd lutu pa ndërprerë” (Duha, 11), dhe Imami iu përgjigj: “All’llahu ka urdhëruar të Dërguarin që të predikojë pandërprerë për dhuntitë e All’llahut që ia ka dhënë të Dërguarit (paqja qoftë mbi të!) në lidhje me fenë”.

11. Njëri prej Ensarëve erdhi te Imami për të kërkuar ndihmë në lidhje me problemin e tij. Imami iu përgjigj: “O vëllai im Ensar! – Mos humb respektin tënd. Kërkesën tënde shkruaje në një letër dhe unë do të të bëj një gjë që do të të gëzojë ty”. Ensari shkroi në këtë mënyrë: “Ja Eba Abdillahi! – unë i kam borxh njërit 500 dinarë dhe po më shtrëngon për të bërë pagesën; bisedo me të për shtyrjen e borxhit derisa të më rregullohet gjendja. Imami e lexoi letrën dhe pastaj shkoi në shtëpi për të marrë 1000 dinarë, dhe i tha: “Me këto 500 dinarë paguaje borxhin

tënd, ndërsa me 500 të tjera siguroje jetesën tënde. Mos ia hap gojën askujt, përveç njeriut fetar, të fuqishmit dhe atij që i takon fisit të njohur, sepse, njeriu fetar të ndihmon për të mbrojtur fenë e tij, të fuqishmit i vjen turp nga fuqia e tij për të të mos plotësuar nevojën tënde dhe ai që është prej fisit të njohur nuk do të të kthejë duarzbrazët sepse do të mbrojë dinjitetin e tij”.

12. Ekzistojnë katër lloje vëllezërisht: I pari, që ka dobi për ty dhe për vete; I dyti, që ka dobi për ty; I treti që është në dëmin tënd dhe I katërti, që nuk ka dobi as për ty as për vete. E pyetën për kuptimin e tyre, ai u përgjigj: “Vëllai që ka dobi për ty dhe për vete është vëllai që mundohet për të vazhduar vëllazërinë përmes sjelljeve të mira dhe tenton që të mos përfundojë ajo. Këtu ka dobi për të dy, sepse nëse vazhdon një vllazëri e tillë do të ëmbëlsohet jeta e të dyve; nëse prishet vëllazëria e tillë atëherë, të dy do të dëmtohen. Vëllai që është i dobishëm për ty është vëllai që e ka kalur veten prej kopracisë dhe tregon

interesim për ty vetëm për hir të vëllazërisë dhe pa pasur ndonjë interes prej teje. Një vëlla i tillë është plotësisht në dobinë tënde. Vëllai që është në dëmin tënd është ai vëlla që pret rënien tënde në fatkeqësi apo brengë, që i hap sekretet e tua, që shpif për ty gënjeshtat në mesin e fiseve dhe që të shikon në fytyrë si njeri xheloz. Mallkimi i All'llahut qoftë për këtë vëlla! Vëllai që nuk ka dobi për ty dhe për vete është vëllai që All'llahu ia ka mbushur trupin me pamendësi dhe që e ka larguar prej mëshirës së Tij. Një njeri i tillë do të afrohet te ti dhe do të shikojë me syrin e kopracisë.

13. Njëraprejshenjave të pranimit është të denjuri me njerëzit e diturisë. Argumentimi me të tjerët, përveç jobesimtarëve, është një prej shenjave të paditurisë. Njëra prej shenjave të dijetarit është të qenët i informuar për komentet ndaj fjalëve të tij dhe për të vërtetën e pikëpamjeve të kundërta.

14. Vendstrehimi i besimtarit është All'llahu, ndërsa fjalën e Tij e bën pasqyrë për vete. Besimtari ndonjëherë vështron vetitë e besimtarëve dhe

ndonjëherë vetitë e njerëzve të vrazhdë; i analizon vetitë e tyre dhe si rezultat i kësaj analize arrin ta njohë veten më mirë, arrin shkallën e bindjes së sigurt përmes inteligjencës së lartë dhe bëhet më i fuqishëm duke e pastruar epshin e tij.

15. Ruaju nga veprimi që përfundon me kërkimin e faljes, sepse, besimtari nuk kryen krime dhe nuk e lë veten në situatë për të kërkuar falje; dyfytirëshi kryen krime çdo ditë dhe kërkon falje.

16. Përshëndetja (selami) i ka shtatëdhjetë sevape; - gjashtëdhjetë e nëntë i takojnë atij që përshëndet (që e jep selamin) dhe njëri shkon te ai që e pranon përshëndetjen.

17. Kopraci i vërtetë është ai, që bën kopraci në dhënien e përshëndetjes.

18. Ai që pretendon për të arritur diçka duke i bërë padrejtësi All'llahut, do të largohet nga ajo që shpreson dhe do t'i afrohet asaj që i frikësohet.

Këshilla

Ju këshilloj ta përqafoni devotshmërinë ndaj All'llahut, ju përmed dënimin e All'llahut dhe ju parashtroj para syve shenjat e Tij. Pak ka mbetur deri tek arritja e ditës frikësuese dhe tmerruese e vdekjes, ditë e cila nuk është e dashur dhe shija e së cilës është e hidhur. Ajo vdekje është e varur për shpirtin tuaj dhe ju ndan plotësisht nga të vepruarit. Atëherë, dijeni vdekjen si një cak të vështirësive të tij që vijnë befaz, shëndetin tuaj dijeni si një begati dhe nxitoni në vepra të mira. Ajo vdekje ju merr nga sipërfaqja e tokës dhe ju fut nën tokë; ju rrëzon prej lartësisë dhe ju zbret në ultësi; ju ndan prej shoqërisë dhe shprehive tuaja dhe ju hedh në vetmi dhe egërsi; prej rehatisë e dritës ju shpie në errësirë e ngushtësi. Është një vend i tillë ku të afërmit dhe të sëmurët nuk vizitohen, dhe nuk mund t'i ndihmohet atij që kërkon ndihmë. Dëshiroj që All'llahu të jetë ndihmësi ynë dhe juaji në atë ditë të tmerrshme dhe plot frikë, të na shpëtojë prej dënimit të asaj dite dhe të na

dhurojë prej shpërblimit të Tij të pafundmë. O robërit e All'llahut! Sikur të kishte qenë qëllimi përfundimtar vdekja dhe varri, prapëseprapë për një njeri të veprave do të mjaftonte munda i tij për të shpëtuar nga vështirësitë e kësaj bote dhe të mendonte tërë kohën për të. Ndërsa, kjo (vdekja) është vetëm etapa e parë dhe mbas kësaj njeriu është penguar nga veprat e kryera dhe llogaritë e tyre. Nuk do të ketë ndihmës që do ta shpëtojë nga dënimi dhe nuk do të ketë një mbështetës që do ta mbrojë atë: “Në ditën kur vijnë disa shenja të Zotit tënd, asnjë njeriu nuk i vlen besimi i tij nëse nuk ka besuar më parë ose nuk ka bërë në besimin e tij kurrfarë të mire. Thuaj: Pritni, edhe ne jemi duke pritur!” (Ena'm, 158)

O ju njerëz! Ju lë amanet të ruheni prej All'llahut, sepse, All'llahu ka garantuar që personin e devotshëm do ta shpëtojë prej gjendjes së pakëndshme dhe do ta shpjerë në një gjendje të këndshme, dhe do ta furnizojë prej një vendi që nuk shpreson. Atëherë, mos u bëni ndër ata

që u dhimbsen të tjerët për shkak të gjynaheve që kanë bërë, ndërsa vetë janë të sigurt prej dënimit të gjyrahit të tyre. Nuk mund të fitohet Xhenneti duke e mashtruar All'llahun dhe nuk mund të arrihet në dhuntinë dhe në sevapin e Tij, veçse përmes nënshtimit ndaj Tij.

Burimet e librit

Kur'ani Famëslartë

Sahihu i Termidhiut

Vepra e Firuzabadiut, el-Fedhail ul-Khamse fi
Sihah us-Sitte)

“Qerbelaja” e Naim Frashërit

Tarihu i Taberiut

Kenzul Ummal

Mexhmaul Bahrein

Lu'lu ve Merxhan

Tarikh el-Khulefa i Sujutit

El hikem uel uesaja el imam Husejn

Ebu Shuheda, Husejn bin Ali, i Abas Muhmud
el Ukad

Përmbajtja e lëndës

Parathënie.....	5
Kush është Imam Hysejni?.....	7
Profeti i nderuar (paqja dhe bekimi i All'llahut qoftë mbi të!) dhe Imam Hysejni.....	8
Personaliteti i Imam Hysejnit në dritën e haditheve.....	10
Rëndësia e Ashures në hadithe.....	11
Ashura “Ditë e All'llahut”.....	12
Një vështrim mbi ngjarjen e Ashuras.....	15
Një nga letrat e popullit të Kufes drejtuar Imam Hysejnit.....	16
Kulmi i padrejtësisë.....	20
Ngushëllimet dhe vajtimet e tij.....	23
Shkurtimisht për Hazreti Abasin.....	26
Ngjarja e Qerbelasë sipas mendimtarëve.....	28
Çfarë është thënë për të dhe për revolucionin e tij.....	30
Poetët dhe shkencëtarët e Shqipërisë që kanë shkruar vjersha e libra për Imam Hysejnin.....	34
Testamenti i Imam Hysejnit.....	36
Thënie të urta nga imam Hysejni.....	37
Këshilla nga imam Hysejni.....	44
Burimet e librit.....	47
Përmbajtja e lëndës.....	48

